

SETKÁNÍ

u Panny Marie v trní

tuřanské farní zprávy č. **81**
podzim 2026

… zakrátko vyrostl chrám, při jehož založení se drželi toho plánu, aby byl hlavní oltář vybudován nad oněmi trny, kde se tolikrát Panna ukázala…

Bohuslav Balbín, úryvek z knihy Diva turzanensis

ÚVODNÍ SLOVO

Začalo období, které od každého z nás vyžaduje určité nasazení. Od žáků, od studentů, od rodičů i od prarodičů se něco požaduje. Snažíme se najít pro všechny povinnosti síly a úspěšné řešení.
Je to také čas, kdy máme znovu a stále prosit Pána Boha o požehnání pro své snažení. Víme, jaké to je, když se nám nedaří. Pamatujeme si, jaké to je, když jsme se namáhali zbytečně. Pán Bůh nám nabízí správné nápady a pomoc v pravý čas. Není zbytečné ráno ho prosit, aby nás doprovázel celý den. Není ztráta času poděkovat mu na závěr dne za jeho stálou péči. A pokud se nám ten den něco nepodařilo nebo jsme něco nezvládli, pak to s ním přijmeme snadněji a sebereme síly k dalšímu pokusu. S ním je možné najít štěstí, po kterém toužíme a o které se všichni snažíme. Naše pomoc je ve jménu Páně.

P. Luboš Pavlů

POZVÁNKY A INFORMACE

NÁBOŽENSTVÍ se v novém školním roce vyučuje od října v domečku a ve školách v Chrlicích a v Holáskách. Přesné časy najdete **na farních stránkách**.

TRÉNINKY FLORBALU probíhají **každý pátek od 16 do 17 hodin** v Sokolovně v Tuřanech a jsou určeny nejen pro ministranty.
V sobotu 7. listopadu změříme síly při **MINISTRANTSKÉ OLYMPIÁDĚ** s ostatními týmy. Přidejte se! Kontakt: Marie Vachová, tel. 776 304 595.

SPOLEČENSTVÍ MLADÝCH LIDÍ se schází každý čtvrtek v 18.30 v domečku. Je ti mezi 15 a 25 lety? Neboj se přijít, jsi srdečně zván!
Kontakt: Jakub Vach, tel. 736 433 455.

FARNÍ KAVÁRNA je pro vás otevřena **každou neděli** po obou mších svatých. Přijďte posedět a strávit chvíli ve farním společenství.

PASTORAČNÍ RADA FARNOSTI se sešla naposledy v červnu, aby přivítala dva vzácné hosty – P. Vladimíra Záleského, který v našem kostele provádí vizitaci, a generálního vikáře P. Pavla Kafku. Debatovali jsme o strastech i radostech církve u nás i v zahraničí. Především nás ale ujistili, že odchod otce Luboše z tuřanské farnosti se v současnosti nechystá a nemusíme se ho obávat, pokud k tomu nenastane nějaký závažný důvod.
Před prázdninami proběhla také schůzka s tuřanskými varhaníky, kterým velice děkujeme za jejich vytrvalou službu.
Pastorační rada pravidelně plánuje farní akce a snaží se reagovat na vaše podněty. Pokud máte dotazy či návrhy, jak zlepšit život naší farnosti, můžete se obracet na jednotlivé členy nebo napsat na **parafa-turany@seznam.cz**.

ADVENTNÍ TVOŘENÍ chystá Misijní klubko pro všechny děti **na sobotu 21. listopadu**. Vezměte kamarády a přijďte přidat ruku k dílu a vytvořit něco pěkného, co si budou moci farníci zakoupit během adventních nedělí. Výtěžek každoročně posíláme na Papežské misijní dílo dětí.

MIKULÁŠ zavítá za dětmi **v neděli 6. prosince** po mši svaté v 10 hodin.

KLOBOUKOVÝ PLES se bude konat **v sobotu 23. ledna**.

FARNOST ŽIJE!

PANNA MARIA V ŠÍPKOVÉM TRNÍ

Po čase jsem opět vzala do ruky knihu Bohuslava Balbína *Diva turzanensis*. Znovu jsem si připomněla její poselství o Matce Boží v trní – jak zde byla před staletími nalezena v trnitém šípkovém keři, na místě, kam ji skryli Metodějovi žáci, když byli vyhnáni z Velké Moravy, a jak si sama určila místo, kde chce být uctívána.

Bohuslav Balbín popisuje chvíli, kdy byly po dalších staletích při přestavbě kostela objeveny v základech, na místě nalezení milostné sochy, živé kořeny šípkových růží. Přesto tu žádný šípek dlouhá léta nerostl. A proto jsme v pátek 4. září spolu s dětmi, které přišly zapálit táboráček, vysadili šípkový keřík u sochy Matky Boží před kaplí Zjevení.

Těšíme se, že poroste!

Marie Stehlíková

Když se tedy práce přemístily, kam Panna chtěla, vyznačili stavitelé nejprve nárysy kolem křovin, kam byly nadějněji umístěny základy, a zakrátko vyrostl chrám, při jehož založení se drželi toho plánu, aby byl hlavní oltář vybudován nad oněmi trny, kde se tolikrát Panna ukázala, a trnité keře byly obehnány krytou místností. Je třeba přičítat zbožnosti a víře dávných lidí, že když se vykopaly keře a několik stromů, zakopali je pod oltář, kde vydržely až do dnešních časů, po všech těch staletích s živými kořeny. Slyšel jsem minulého roku, jak kostelník tohoto chrámu říkal, že je připraven pod přísahou dosvědčit, že když byl bourán starý oltář a stavěn Panně nový, viděl drsné a trnité kořeny

o tloušťce lidské paže, které tam byly zahrabány, a že divil se jejich stavu a životnosti, vzdor všemu stáří a životnosti totiž vypadaly, jako by tam byly téhož dne uloženy a zahrnuty.
A dodal, že ačkoliv se v dřevařství vyzná, nebyl schopen rozeznat, ke kterému druhu stromu patří. Řekl: *Jestli to byly kořeny trnitých keřů, přiznávám, že jsem nikdy neviděl větší keře a že určitě patří k nějakému vzácnému stromu nebo keři.*
A slyšel jsem i jiné, kteří říkali, že jsou to dubové kořeny shromážděné pod oltářem, jelikož tam, kde stojí nyní chrám, kdysi rostl dubový háj s mohutnými stromy a v okolí chrámu není k nalezení jiný strom než duby.

Bohuslav Balbín, úryvek z knihy Diva turzanensis

AOTEAROA – NOVÝ ZÉLAND, ZEMĚ (NE)ZNÁMÁ

O letošních prázdninách jsem využil návštěvy jedné česko-novozélandské rodiny a dověděl se od nich něco o náboženském životě v části světa, která nám není blízká ani svojí polohou, ani mentalitou obyvatel. Pojďte se mnou nahlédnout na druhou stranu zeměkoule.
Původní obyvatelé Maorové věří, že jejich předkové připluli v sedmi dlouhých kánoích z tichomořského ostrova Hawaiki (nikoli Havaje), snad kolem roku 1350. Evropané tuto zemi neznali až do roku 1642, kdy ji objevil holandský mořeplavec Abel Tasman. Později se sem začali stěhovat různí dobrodruzi a uprchlí trestanci. Maorové od nich kupovali alkohol a střelné zbraně – a tím začal pád domorodého národa.
Nový Zéland leží jihovýchodně od Austrálie. Britský panovník má ceremoniální roli a skutečnou moc drží demokraticky zvolený parlament.
Na ostrovech se pasou miliony ovcí, rostou kiwi a citrusy a také se zde vyrábějí světoznámá vína Sauvignon Blanc. Kuchyně spojuje britské, asijské a maorské vlivy a stojí na čerstvých lokálních surovinách: jehněčím, hovězím, mořských plodech, bramborách, hrášku či sýrech. Oblíbeným ovocem je feijoa připomínající svou chutí směs ananasu, banánu, jahod a kiwi.

SVATÍ A KNĚŽÍ NA KONCI SVĚTA

Novozélandská církev nemá žádného svatého, který by se v zemi narodil, ctí ale misionáře z Oceánie. Prvním mučedníkem Oceánie je svatý Petr Chanel, francouzský kněz, který byl roku 1841 zavražděn domorodci na ostrově

Futuna v Tichém oceánu. Francouzská řeholnice Suzanne Aubert přišla na Nový Zéland roku 1860 a založila novozélandský řád Sester soucitu, který pečoval o sirotky, chudé a nemocné. Propojovala křesťanství s maorskou kulturou a využívala tradiční maorskou medicínu. Papež František ji v roce 2016 prohlásil za ctihodnou. Svatá Mary MacKillop, zvaná též Marie od Kříže, je první australskou svatou a založila řád Sester sv. Josefa.
Církev je od státu přísně odloučena a země prošla důkladnou sekularizací. Kvůli nedostatku kněží se farnosti slučují a jeden kněz jich obsluhuje údajně až pět, a proto přicházejí na výpomoc duchovní z Filipín, Indie, Afriky a tichomořských ostrovů. Pro zahraniční duchovní všech církví existuje zvláštní pracovní náboženské vízum na dva roky; teprve ten, kdo úspěšně odpracuje tři roky, může žádat o trvalý pobyt. Žijí tu také hinduisté, muslimové, sikhové, buddhisté a židé.

KŘEST V OCEÁNU A SVATBA NA PLÁŽI

Na bohoslužby podle mých novozélandských známých chodí pravidelně jen 10 až 15 % křesťanů. Velké rozdíly panují mezi městy a venkovem – na venkově jsou kostely spíše historickým a společenským symbolem a lavice často zejí prázdnotou. Nejméně věřících je mezi mládeží, a když už chodí do kostela, tak převážně do moderních církví s rockovou hudbou. Hlavní oporou katolické a anglikánské církve jsou starší lidé, jejichž řady však řídnou.
Kostely bývají nejčastěji zasvěcené Panně Marii, svatému Josefovi a svatému Patrikovi. Někde se svátky prolínají s maorskou kulturou, třeba se společně připravovaným jídlem hangi v zemní peci. Během bohoslužeb převažují moderní písně za doprovodu kláves, akustických kytar a bubnů. Klekání se prý nezvoní vůbec. Většina kostelů zazvoní pouze krátce před nedělní bohoslužbou a vyzvánění je regulováno přísnými hlukovými vyhláškami.

Fjord Milford Sound – jeden z oblíbených turistických cílů Nového Zélandu

Zatímco křty dětí prudce klesají, roste počet křtů dospělých: v katolické církvi o Velikonocích; u baptistů a evangelíků úplným ponořením do vody, často do oceánu. Církevní svatební obřad má plnou právní platnost. A protože zákon prý umožňuje, aby se oddávajícím stal téměř kdokoli, přesunuly se svatby na pláže, do vinic a zahrad. Většina pohřbů je civilních a převažuje kremace s rozptylem popela do moře nebo do přírody.

Panna Maria v maorském plášti

Kostely se staví bez státních dotací, obvykle z církevních fondů, sbírek, desátků či odkazů zesnulých. Katolická a pravoslavná církev uctívají Pannu Marii jako nejvýše postavenou svatou. Ve Wellingtonu stojí kostel Panny Marie Andělské s unikátním obrazem Matky Boží, která má u pasu maorskou zbraň a růženec a je oděna do maorského pláště. Významným poutním místem je Pukekaraka, kde tamní komunita vybudovala na počátku minulého století repliku lurdské jeskyně.

Kostel se dvěma věžemi je typický pro maorskou křesťanskou církev. Foto Alan Liefting

Nahlédli jsme do života našich církevních bratří a sester daleko od nás. V sekularizovaném světě to církve a věřící nemají nikde lehké. O to důležitější je nevzdávat se, posilovat křesťanské soužití v rodinách a ve farnostech a jít příkladem všude tam, kde to dnešní společnost potřebuje. S radostí a hrdostí můžeme říct, že naše církev je živá i na druhém konci světa.

František Máca (upraveno a zkráceno)

Celou verzi článku bez redakčních úprav najdete na farních stránkách v sekci *Dokumenty – Farní časopis.*

MISIJNÍ KLUBKO

Milé děti, i v novém školním roce pro vás chystáme Klubko a spoustu dalších akcí. Začali jsme táboráčkem a pokračovali přespávačkou – a nejspíš jsme vytvořili nový rekord, protože na odpolední program vás přišlo 22 a nočních spáčů bylo 16! Jsme moc rádi, že občas přicházejí i „neklubkové“ děti a rozšiřují naši partu. A zveme vás rovnou na další zábavu: **v pátek 9. října** máme v restauraci Fako rezervované **dvě dráhy kuželek od 16 do 18 hodin**. A protože v tomto termínu výjimečně odpadá florbalový trénink, budeme se těšit i na všechny florbalisty a další nadšené sportovce a sportovkyně. Mrkněte na plakátek, co všechno nás letos čeká, a kdykoli přijďte poznat nové kamarády.

MÁTE UŽ SVŮJ KLUBKOPAS?

Představujeme vám zbrusu novou celoroční hru: každý z vás od nás může dostat tzv. klubkopas – kartičku, se kterou sbírá body za účast na schůzkách, zpívání při mši v kostele, vyrábění na jarmark, hraní divadla, návštěvu seniorů nebo i za proběhlou přespávačku.
Přihlaste se také o svůj klubkopas a těšte se na odměny na konci roku. My se budeme těšit na vás!

Klubko je tu pro všechny děti, které rády hrají hry, tvoří, zpívají, chodí na výlety, dělají dobré skutky… Zkrátka pro všechny. Kdykoli se k nám můžete přidat. Těšíme se na vás každou středu v 17 hodin v domečku za kostelem nebo v 18 hodin na dětské mši svaté.
Aktuální informace najdete vždy na naší nástěnce vzadu v kostele.

MISIJNÍ KLUBKO

18.–19. září	přespávačka (v 17 h u domečku)
3. října	návštěva seniorů (ústav Chrlice ve 14 h)
9. října	kuželky (restaurace Fako v 16 hodin)
4. listopadu	dušičková návštěva hřbitova (v 17 h u domečku)
21. listopadu	adventní tvoření (v 15.15 h v domečku)
24. prosince	divadelní vystoupení (při mši sv. v 16 h, vystoupení pro seniory upřesníme)
9. ledna	speciální akce
14. února	dětská křížová cesta v kostele
21. března	dětská křížová cesta v areálu kostela
24. dubna	výlet pro rodiny s dětmi
4. června	tvořivé dílničky (během Noci kostelů)
9. června	poslední Klubko před prázdninami
18.–19. června	táboráček, přespávačka a společná cesta na farní pouť do Rajhradu

Scházíme se každou středu v 17 h u domečku. Mladší děti mohou chodit i s rodiči, vítáni jsou všichni!

Kontakt: Lucie Krejčí (608 272 832), Dominika Dvořáčková (777 176 944), Klára Nehybková (723 421 885), Lenka Havlátová (773 974 957)

KONCIL BOŽÍHO LIDU

Koncem minulého roku jsme si mohli připomenout nejen 60 let od konce II. vatikánského koncilu, ale také 55 let od události iniciované bývalým farníkem a pozdějším biskupem skryté církve PhDr. **P. Felixem Maria Davídkem**. Udála se ve dnech 25.–26. prosince 1970 a svými tehdejšími účastníky byla nazývána Koncilem Božího lidu, historiky později označována jako Kobeřický synod.

Chrlický rodák Felix M. Davídek byl v roce 1946 vysvěcen na kněze a v 50. letech minulého století vězněn. Po propuštění na amnestii v polovině 60. let kolem sebe vytvořil před státem skrytou část církve. Z oprávnění vyplývajících z tzv. mexických fakult obdržel tajné biskupské svěcení. Po srpnových událostech roku 1968 počítal s pronásledováním církve a deportacemi věřících. Největší problém s přístupem ke svátostem by v takovém případě měly ženy. To byl jeden z hlavních důvodů, proč se koncem roku 1970 rozhodl na základě studia dokumentů II. vatikánského koncilu svolat synod Božího lidu, jehož dějištěm se stala fara v obci Kobeřice u Brna.

Kobeřický synod, nazvaný Davídkem z důvodu lepšího pochopení významu jeho účastníky „Koncil Božího lidu“, je mezi osobami zajímajícími se o historii a skrytou církev známý především skutečností, že se na něm rozhodovalo o možnosti udělování kněžského svěcení ženám, což je ale jen polovina pravdy… Sám Davídek během tohoto shromáždění zdůraznil, že se řešení otázky vede jen v konciliární formě (tj. z hlediska teoretického přístupu), nikoli tedy prakticky. Zaobírání se zmíněnou otázkou v takovém spektru účastníků zdůvodňoval tím, že biskupský úřad je „*pouze služba, diaconia*“, a dovozuje, že „*prakticky to může odsouhlasit jedině lid Boží*“, který tvoří Tělo Ducha svatého. V případě, že by se dospělo k závěru, že to teoreticky možné je, tzn. že tomu nebrání dogmatické skutečnosti, by další otázka zněla: ***„Jak to udělat, aby bylo možno [ženy] světit prakticky?“***

Biskup Davídek se o důvodu svolání synodu vyjádřil v tom smyslu, že důležité otázky musí řešit celá církev, tj. Boží lid. Proto zvolil formu synodu i za účasti laiků s odůvodněním, že svátostné kněžství je hierarchická služba, která sama o sobě nepředstavuje Tělo Ducha svatého čili není to „*lid Boží, není to [celá] církev*“. Tvoříme-li Tělo Ducha svatého, „*nemůžeme si dovolit [...] abychom někoho zbavovali jeho přirozené funkce rozhodovat. Protože jde o Koncil lidu Božího, každý má hlas*“ rozhodující. „*Neexistuje tzv. hlas poradní. Všichni jsou povoláni k tomu, aby danou otázku řešili,*“ stejně „*jako v dobách apoštolských [kdy] rozhodovala celá církev.*“ Proto mezi zúčastněnými byli nejen (tajně svěcení) biskupové a kněží, ale i zástupci řeholí a laiků.

Na programu tohoto kobeřického Koncilu Božího lidu čili synodu lidu Božího byly důležité dva body:

- Prvním byla již zmíněná možnost svěcení ženy, což je ovšem jen polovina pravdy. Málokdo z těch autorů, kteří se tímto tématem zabývali, uvádí, že se jednalo jen o to, zda je toto možné z dogmatického hlediska, tedy zda tomu brání neměnné věroučné skutečnosti anebo zda je současný stav pouze výsledkem vývoje tradice, tzn. zda s ohledem na vývoj společnosti není zapotřebí tuto tradici rozšířit, tj. změnit. Následné praktické provedení, tedy úprava Kodexu církevního práva a konkrétní způsob, jak to udělat, mělo být ponecháno na papeži.
- Pro nás je ale v současnosti důležitější druhý bod programu tohoto synodu, o kterém se de facto mlčí, ačkoli jeho podněty jsou již částečně praktikovány: **peculiární farnosti**. Jednalo se o projekt, kdy farnost neměla být stanovována podle územní příslušnosti, ale podle „stavu“ dotyčné osoby, což lze přirovnat ke středověkým cechovním společenstvím.

Těchto oblastí pastorační péče, resp. sfér činnosti bylo stanoveno celkem 27. Davídek navrhoval, aby tyto projekty zabezpečovala ta část církve, kterou my dnes označujeme slovem „skrytá“. K naplňování jeho vizí začalo u nás prakticky docházet až dvacet let poté, co se tato témata rozhodl projednávat v rámci zástupců celého Božího lidu, neboť tvrdil, že církev je neomylná pouze jako celek. Z objektů personální pastorace lze jmenovat například službu kněží všeobecně, kaplany nemocniční (pro nevyléčitelně a duševně nemocné), vojenské (pro uniformované),

Felix M. Davídek je pohřben na tuřanském hřbitově

pastoraci rozvedených i osamělých, vězňů, mládeže a vysokoškoláků; dále zmiňuje vědce, lékaře, umělce, funkční politiky, zdravotníky, pedagogy či novináře a pracovníky sdělovacích prostředků obecně, dělníky a zemědělce, oblast misií a oblast vztahů církve vzhledem k dalším strukturám společnosti, což nazývá diplomatickou službou.

Ozývají se kritické hlasy, že takový druh synodu neměl v té době oporu v Kodexu církevního práva. Faktem však zůstane, že vztah Davídka k právu (i církevnímu) byl takový, že se držel zásady „**život je přednější, právo musí pomáhat rozvoji života (i života církve) a ne ho brzdit**“. Výstižná jsou jeho slova, která pronesl na kobeřickém synodu: „*Kodexu předchází život a teprve […] právo kodifikuje život.*“ Kdybychom nerozvíjeli život, nemuseli bychom rozvíjet ani právo. „*My jsme tady na rozvíjení života, ne na dělání kodexu […] to je důležité, to je odpovědnost, to je spoluodpovědnost za vývoj, za církev. Kdo to tak nechápe, těžko s tím něco dělat, ať si to vymodlí, nemohu žádnému mluvit do svědomí, ale ať si to každý, tento dar, vymodlí, poněvadž* ***máme různé dary od Ducha sv. Žádný*** *[z nás]* ***je nemá všechny, ale kolektiv je musí mít. Kolektiv, to znamená v tomto případě lokální církev****, která představuje celou církev.*“

V rozhovoru šéfredaktorky v Katolickém týdeníku č. 15/2026 je uvedeno, že Synoda o synodalitě (2021–2024) byla v dějinách církve první, která byla svolána pro všechny pokřtěné, tedy i pro laiky, což do té doby nebylo, neboť synod se účastnili jen duchovní. Vzhledem k výše uvedenému však lze konstatovat, že prvenství ve svolání synody, které se účastnili i laici, byť na úrovni lokální církve, náleží tuřanskému farníkovi, biskupu F. M. Davídkovi, i když samotným místem konání byly Kobeřice. Účast laiků na synodě, odvolávaje se na *Skutky apoštolů*, odůvodňoval tím, že o důležitých otázkách by měla rozhodovat celá církev.

Pavel Javora

Pokud chcete i vy přispět do farního časopisu, obraťte se prosím na pana faráře nebo nám napište na e-mail brno-turany@dieceze.cz. Děkujeme!

Setkání u Panny Marie v trní, 81. číslo tuřanských farních zpráv
Římskokatolická farnost v Brně-Tuřanech, Hanácká 11
tel.: 605 979 036, e-mail: brno-turany@dieceze.cz
www.farnostturany.cz, www.facebook.com/turanskafarnost